

Pandemiplan

Dokumenttyp	Dokument-ID KS 2020/175	Datum för beslut 2020-04-07	Version 2
Beslutsinstans Kommunstyrelsen	Dokumentansvarig Kommunledningsförvaltningen	Ansvarig för uppföljning Beredskapssamordnaren	Reviderad
Dokumentet gäller Krisberedskap, pandemi			

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Syfte och mål	3
3	När planen ska användas	3
4	Ansvariga aktörer	4
5	Åtgärder under pandemins olika faser.....	5
5.1	Åtgärder vid hot om pandemi – bevakning.....	5
5.2	Åtgärder när centrala myndigheter har bedömt att hotbilden för Sverige har ökat.....	6
5.3	Åtgärder vid närliggande hot om spridning i kommunen.....	7
5.4	Åtgärder vid pandemi – akutskede.....	8
6	Information	8
7	Samhällsviktig verksamhet inom Kramfors kommun...	9
8	Arbetsgivaransvar	9
9	Lagstiftning	9
10	Efter avslutad pandemivåg.....	10
11	Dokumentförteckning	10

1 Inledning

En pandemi innebär en omfattande spridning av en smitta, som med stor sannolikhet kommer att påverka stora delar vårt samhälle och världens befolkning.

Om nya varianter av virus uppstår som sprids från människa till människa kan stora grupper av människor insjukna, befintliga vårdresurser blir otillräckliga och hela samhällsstrukturen kan kraftigt påverkas. Det är viktigt att det finns en god beredskap att vidta åtgärder som begränsar spridningen av sjukdomen i befolkningen och lindrar sjukdomsförloppet hos den enskilde.

För att hanteringen ska vara så effektiv som möjligt krävs väl etablerade nätverk mellan aktörerna på nationell, regional och lokal nivå. Folkhälsomyndigheten har ett samordningsansvar i arbetet med att förebygga och hantera smittsamma sjukdomar.

2 Syfte och mål

Denna plan är framtagen för att öka kommunens förmåga att hantera effekterna av en pandemi och för att minimera effekterna för samhället, medborgare och medarbetare.

Kommunen ska

- minimera dödlighet och sjuklighet inom kommunal verksamhet (både för personal, brukare/patienter och elever eller kunder)
- så långt som möjligt genomföra sin normala verksamhet med fokus på att upprätthålla samhällsviktig verksamhet
- informera och kommunicera så att allmänhetens förtroende bibehålls samt bidra till minskad smittspridning

3 När planen ska användas

Kommunala verksamheter ska använda planen när behov uppstår, även om kommunens centrala krisledning inte är aktiverad. När en smitta riskerar att påverka personal, brukare, elever eller kunder på ett sätt som avviker från det normala eller när en smitta riskerar att få en negativ påverkan på samhällsviktiga verksamheter.

När det finns behov av samordning och den centrala krisledningen aktiveras gäller denna plan tillsammans med central krislednings- och kriskommunikationsplan.

Denna plan kan även användas vid omfattande epidemier om de orsakar stora personalbortfall och störningar i kommunens verksamhet. En epidemi drabbar enskilda länder och har inte global spridning. Vid en epidemi genomförs åtgärderna i denna plan utifrån behov.

4 Ansvariga aktörer

Ansvariga för smittskydd samt hälso- och sjukvård är följande:

- **Kommunen** svarar genom miljö- och byggavdelningen för att smittskyddsåtgärder vidtas mot livsmedel, vattentäkter, avloppsvatten, ventilationsanläggningar och andra objekt som sprider eller miss-tänks sprida smittsamma sjukdomar.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) ansvarar för åtgärder föranledda av smitta bland brukare och personal inom vård och omsorg.

Samtliga förvaltningschefer ansvarar för att vidta åtgärder för att minska smittspridningen inom respektive verksamhetsområde samt för att minska effekterna av en pandemi.

- **Regionen** svarar för att nödvändiga smittskyddsåtgärder vidtas inom länet. Smittskyddsenhetens läkare planerar, organiserar och leder smittskyddet. Samverkan sker med övrig sjukvård, de kommunala nämnder som svarar för miljö- och hälsoskyddsfrågor och länsveterinären.
- **Folkhälsomyndigheten** har det nationella samordningsansvaret för smittskyddsfrågor och de nationella vaccinationsprogrammen. Myndigheten ansvarar även för beredskapslager av smittskyddsläkemedel samt för pandemiberedskap inklusive upphandling av garantiavtal för pandemivaccin.
- **Nationella pandemigruppen (NPG)** finns för att främja samordning inom pandemiområdet som består av representanter från Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Läkemedelsverket, Arbetsmiljöverket, Sveriges Kommuner och Regioner och Länsstyrelserna.
- **Socialstyrelsen**, nationell kunskapsmyndighet för hälso- och sjukvård och socialtjänst. Samordnar landstingens/regionernas och kommunernas krisberedskap inom hälso- och sjukvård och socialtjänst inför allvarliga händelser. Utfärdar föreskrifter om ordination och praktisk hantering av läkemedel inom hälso- och sjukvården, inklusive vaccinationsverksamhet.
- **Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB** samordnar i händelse av kris information till allmänheten samt, i samverkan med Socialstyrelsen, stödjer samhällets planering för att kunna möta en pandemi.
- **Länsstyrelsen** ansvarar för övergripande beslut om inriktning och planering av civila beredskapsåtgärder i fredstid. Ansvarar för samordning av prioritering av vaccinationsbehov, djurskydd m.m.

- **Jordbruksverket** är ansvarig myndighet för kontroll och bekämpande av smittsamma sjukdomar hos djur, samt för övervakning av det nationella sjukdomsläget.
- **Världshälsoorganisationen (WHO)** spelar en central roll under en pandemi eftersom organisationen kommer att deklarerar pandemins olika globala faser som påverkar hur hela världen agerar när ett nytt virus dyker upp (faserna beskrivs i kapitel 5). WHO förmedlar även kunskap om pandemins epidemiologi och effekter.

5 Åtgärder under pandemins olika faser

Planeringen utgår från en indelning utifrån hur risken för pandemi bedöms. Bedömningen bör utgå från senaste information från Folkhälsomyndigheten och Världshälsoorganisationen (WHO). WHO beskriver pandemi genom fem faser:

1. Interpandemisk fas är tiden mellan pandemier
2. Aktiveringsfas inleds när spridning av ett virus med pandemisk potential identifierats bland människor.
3. Pandemisk fas är då viruset fått en global spridning.
4. Övergångsfas inleds när globala eller regionala riskbedömningar fastställer att åtgärderna mot den pandemiska influensan kan bära trappas ner.
5. Återgång till Interpandemisk fas.

Nedan beskrivs kommunens åtgärder från hot om pandemi till akutskede. Åtgärder genomförs utifrån behov och behöver inte nödvändigtvis vara i tidsordning. Observera att åtgärder kan behöva genomföras kontinuerligt genom samtliga skeenden som beskrivs nedan.

5.1 Åtgärder vid hot om pandemi – omvärldsbevakning

Bevakning av utvecklingen bör ske om det finns information om att en ny smitta hos människa har påträffats, till exempel med ny subtyp av influensavirus. Det finns i detta läge ingen eller liten risk för spridning från person till person. Det kan också vara begränsad spridning mellan människor lokalt och viruset är ännu inte helt anpassat till människan.

Åtgärd	Ansvarig
Följa utvecklingen och vidarebefordra information inom kommunen.	Beredskapssamordnare och Medicinskt Ansvarig Sjuksköterska (MAS).
Inventera om det finns medarbetare som befinner sig i smittdrabbat område eller planerar resa till smittdrabbade områden. Kontakta med-	Närmaste chef

<p>arbetare som återvänder från smitt-drabbat område innan återkomst till arbetsplatsen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ta reda på personens hälsotillstånd. - Uppmana till sjukskriving om denne uppger att det finns symptom till smitta samt att via telefon direkt kontakta sjukvård 1177. - Möjliggör om möjligt arbete hemifrån. 	
---	--

5.2 Åtgärder när centrala myndigheter har bedömt att hotbilden för Sverige har ökat

Det finns fall i landet och viss spridning mellan människor och risken för en pandemi bedöms stor.

Åtgärd	Ansvarig
Bedöm om det finns behov av att genomföra personalplanering och ta fram listor över prioriterade arbetsuppgifter. Se över kontinuitetsplaner.	Respektive förvaltningschef i samråd med kommundirektör och beredskapssamordnare.
Informera internt och externt.	Beredskapssamordnare, kommunikatör, chef för elevhälsan och MAS.
Planera för hur verksamheten ska hantera ett utbrott. Vidta skyddsåtgärder för att ingen ska bli smittad i arbetet. Upprätthållande av samhällsviktig verksamhet måste beaktas.	Respektive verksamhetschef i samverkan med förvaltningschef.
Följa läget i samtliga förvaltningar/verksamheter, rapportera till kommundirektör vid ökad sjukfrånvaro i samhällskritiska verksamheter.	Verksamhetsansvariga.
Information till berörda nämnder, kommunens ledningsgrupp och krisledningsnämnd om läget.	Kommundirektör och beredskapssamordnare.
Sprida information om åtgärder för att begränsa smittspridning internt och externt samt övrig relevant information.	Kommunikationsenheten i samverkan med beredskapssamordnare.
Möjliggöra åtkomst till kommunens datanätverk hemifrån för vissa medarbetare för att möjliggöra distansarbete efter beslut av verksamhetsansvariga.	IT-avdelningen.

Om det finns personal som i tjänsten rest eller planerar att resa till länder som drabbats av epidemi eller pandemi; läs SKR:s cirkulär ”Arbetstagarer som i tjänsten åker till länder som drabbats av epidemi eller pandemi” (bilaga).	
---	--

5.3 Åtgärder vid närliggande hot om spridning i kommunen

Beredskap bör intas då det pågår större spridning mellan människor. Det kan dock fortfarande handla om lokala utbrott men risken för pandemi bedöms stor.

Åtgärd	Ansvarig
Delta i regional samverkan för planering och prioritering av åtgärder	Beredskapssamordnare och MAS.
Sammankalla ISF till distansmöte eller ta in underlag för en lokal lägesbild.	Kommundirektör
Genomför personalplanering och ta fram listor över prioriterade arbetsuppgifter och delegeringar. Se över kontinuitetsplaner	Respektive förvaltningschef i samråd med kommundirektör och beredskapssamordnare.
Bedöm behovet av skyddsutrustning, t ex andningsskydd.	Respektive förvaltningschef och inom Valfärd MAS.
Bedöm risken för ohälsa utifrån varje arbetsplats (AFS 2001:1). Ska göras i samverkan med skyddsombud (och vid behov med Företagshälsovården).	Verksamhetsansvariga i samarbete med HR-avdelningen.
Möjliggöra åtkomst till kommunens datanätverk hemifrån för vissa medarbetare för att möjliggöra distansarbete efter beslut av verksamhetsansvariga.	IT-avdelningen.
Höj hygiennivån. Rutiner för minskad smittspridning, ökad lokalvård i specifika lokaler. T ex regelbunden rengöring av ytor i gemensamma utrymmen. Tillhandahåll alkoholbaserat handdesinfektionsmedel.	Respektive förvaltningschef. Inom Valfärd - MAS.
Om läkemedel finns tillgängligt; se till att behandling fullföljs enligt rekommendationer från Socialsty-	Respektive förvaltningschef och MAS.

relsen och smittskyddsläkaren.	
--------------------------------	--

5.4 Åtgärder vid pandemi – akutskede

Ökad och bekräftad spridning genom hela populationen eller när störningarna i verksamheten börjar bli kännbara, exempelvis på grund av sjukfrånvaron.

Åtgärd	Ansvarig
Beslut om stängning av verksamheter, prioritering och omfördelning av resurser inom kommunen.	Krisledningsgruppen eller krisledningsnämnden.
Beslut om eventuell omfördelning av personal till prioriterade verksamheter inom respektive förvaltning.	Respektive förvaltningschef
Där personliga kontakter är nödvändiga, försök begränsa antalet kontakter. Undvik fysiska sammanträden. Använd t ex telefonmöten i högre utsträckning.	Samtlig personal.
Bedöm behovet av frivilliga resurser.	Krisledningsgruppen
Intern krishantering för personal som bedöms behöva stöd.	Arbetsledare och vid behov företagshälsovård.
Om ovanstående åtgärder inte räcker för att upprätthålla personalbehovet på miniminivå: Bedöm om det kan finnas behov av att tillämpa krislägesavtalet.	Kommundirektör i samverkan med HR-chef.

Vid en pandemisk influensa kan en andra influensavåg uppträda efter den första vågen. Bedöm behovet av att vidta samma åtgärder som vid den första vågen.

6 Information

Kommunens kriskommunikationsplan gäller. Vid en pandemi ska kommunen bland annat kunna informera om eventuella förändringar i kommunal service, vilka förutsättningar som gäller samt råd till berörda. För övrig information som andra aktörer ansvarar för bör direktlänkar upprättas på kommunens hemsida.

Exempel på länkar till ytterligare information:

- 1177 Vårdguiden Västernorrland www.1177.se/Vasternorrland/
- MSB www.msb.se
- Krisinformation www.krisinformation.se

- Folkhälsomyndigheten www.folkhalsomyndigheten.se
- Region Västernorrland www.rvn.se
- Länsstyrelsen Västernorrland www.y.lst.se
- Jordbruksverket www.sjv.se

7 Samhällsviktig verksamhet inom Kramfors kommun

Kommunens samhällsviktiga verksamhet och kritiska funktioner finns i kommunens övergripande risk- och sårbarhetsanalys där även övrig samhällsviktig verksamhet finns sammanställd.

8 Arbetsgivaransvar

Verksamhetschefer har ansvar för att tillgodose att resurser i form av personal finns att tillgå även vid en omfattande personalfrånvaro. Arbetsmiljölagen (AML) gäller för arbetstagare som utför arbete i Sverige.

Mer information och de vanligaste frågorna kring arbetsgivares ansvar vid risk för eller inträffat epidemi- eller pandemiutbrott finns att läsa i Dokument 2 ”Arbetsgivares ansvar vid risk för eller inträffat epidemi- eller pandemiutbrott”, som är ett cirkulär från Sveriges Kommuner och Regioner 2020-02-05.

9 Lagstiftning

Exempel på avtal som kan vara tillämpliga:

- Kollektivavtalet HÖK med bilaga Allmänna bestämmelser (AB)
 - AB § 6 (Arbetstagares allmänna åligganden i anställningen)
 - AB § 28 mom. 13 (reglering om ersättning för avbruten semester)
 - AB §10 mom. 4 (avstängning för att förhindra smitta)
- Krislägesavtalet (kollektivavtal)

Exempel på lagar och förordningar som kan vara tillämpliga:

- Arbetsmiljölagen (AML)
- Arbetstidslagen (ATL)
- Lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet
- Arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete (ASF 2001:1)
- Arbetsmiljöverkets föreskrift Smittrisker (ASF 2018:4)

Nödfallsövertid kan bli aktuellt om allmän och extra övertid per år inte räcker, förutsatt att villkoren i 9 § ATL är uppfyllda. Den lokala arbetstagarorganisationen ska underrättas (inom vars avtalsområde arbetet faller)

Alla medarbetare bör informeras om vad som gäller.

10 Efter avslutad pandemivåg

Genomför utvärdering enligt ordinarie rutiner.

11 Dokumentförteckning

1. Prioritering av kommunens samhällsviktiga verksamhet och kritiska funktioner.
2. Arbetsgivares ansvar vid risk för eller inträffat epidemi- eller pandemiutbrott, cirkulär från Sveriges Kommuner och Regioner 2020-02-05.
3. Arbetstagare som i tjänsten åker till länder som drabbats av epidemi eller pandemi, cirkulär från SKR 2020-02-05